



## מקורות פרשת תזריע-מצורע וימי העומר תשפ"ו לנצח את הגויים ולאהוב את היהודים



כל מה שאתה יכול לשבח את ישראל - שבח, לגדלך, ולפארך פאר, למה שאני עתיד להתפאר בהם, שנאמר 'ישראל אשר כך אתפאר'.

חגיגה טו, ב: אשכחיה רבה בר שילא לאליהו, אמר לו: מאי קא עביד הקב"ה? אמר לו: קאמר שמעתא מפיהם של כל החכמים ומפיו של רבי מאיר אינו אומר, משום שהוא לומד שמועות מ'אחר' [אלישע בן אבויה]. אמר רבה לאליהו: רבי מאיר רימון מצא - תוכו אכל וקליפתו זרק [שכל ישראל מלאים מצוות כרימון ולכן אוכל את תוכו של 'אחר', שהם מעשיו הטובים ושמעותיו הטובות]. אמר לו אליהו: השתא קאמר [הקב"ה] 'מאיר בני אומר'.

שיטה מקובצת: בבתו של נחוניא חופר שיחין, שכאשר רחב"ד לימד עליה זכות ואמר 'דבר שנצטער אותו צדיק יכשל בו זרעו', תכף עלתה מן הבור, ואילו בנו מת בצמא, לפי שלא היה מי שילמד זכות.

שופטים ו, יג: ויאמר אליו גדעון כי אדני, ויש ה' עמנו! ולמה מצאתנו כל זאת? ואיה כל נפלאותיו אשר ספרו לנו אבותינו לאמר הלא ממצרים העלנו ה' ועתה נטשנו ה' - רש"י: 'אשר סיפרו לנו אבותינו' - פסח היה וקרא לי אבא את ההלל ושמעתי שהיה אומר 'בצאת ישראל ממצרים' ואילו עתה נטשנו. אם צדיקים היו אבותינו - יעשה לנו בזכותם, ואם רשעים היו - יעשה לנו חנם כמו שעשה להם.

תנחומא דברים: 'ושפטו את העם משפט צדק' - מגדעון בן יואש, שבימיו היו ישראל בצרה והיה הקב"ה מבקש אדם שילמד עליהם זכות ולא מצא, שהיה הדור דל במצות וכמעשים. כיון שגדעון לימד עליהם זכות, מיד נגלה המלאך ואמר 'לך בכחך זה'.

ליקוטי שיחות כז/164: יהודי שהקב"ה העמידו בפני ניסיונות גדולים, זה עצמו הוכחה שהקב"ה העניק לו קודם את הכוחות הנעלים לעמוד בניסיונות הללו. וזה עניינו של ה'לימוד זכות' - להציף החוצה את צד המעלה והזכות של חברו, את הכוחות הנעלים שניתנו לו כדי לעמוד בניסיונות שלו.

1. ויקרא יד: וראה הכהן והנה נרפא נגע הצרעת מן הצרוע ... ולקח למטהר שתי צפרים חיות טהרות ועץ ארז ושני תולעת ואזב: ושחט את הצפור האחת אל כלי חרש... ואת עץ הארז ואת שני התולעת ואת האזב וטבל אותם ואת הצפר החיה בדם הצפר השחטה על המים החיים והזה על המטהר מן הצרעת שבע פעמים וטהרו ושלח את הצפר החיה על פני השדה - רש"י: לפי שהנגעים באים על לשון הרע, שהוא פיטפוי דברים, לפיכך הוזקקו צפרים לטהרתו, שמפסטין תמיד בציפצוף קול.

שפתי כהן: למה שתיים? היה מספיק אותה שנשחטת?

וזה תזריע: כמה שעונשו של אדם בגלל מילה רעה, כך עונשו בגלל מילה טובה שבאה לידו ולא אמר. שכן הוא פגם לאותו רוח מדברת, שנתקנה לדבר למעלה ולדבר למטה, והכול בקדושה. כל שכן אם העם הולכים בדרך עקומה והוא היה יכול לדבר איתן ולהוכיח להם ושתק ולא דיבר. כמו שכתוב (תהלים): 'נאלמתי דומיה, החשיתי מטוב, וכאבי נעכר' [סובל מכאוב כי החשה מדיבור טוב].

2. יד, לו: כי תבאו אל ארץ כנען אשר אני נותן לכם לאחוז, ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחזתכם - רש"י: בשורה היא להם שהנגעים באים עליהם. לפי שהטמינו אמוריים מטמוניות של זהב בקירות בתיהם כל ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר, ועל ידי הנגע נותן הבית ומוצאן.

ליקוטי שיחות לב/93: השייכות המיוחדת של 'אמוריים' לכאן, מובנת מהמפורש בהבטחת הארץ בכרית בין הבתרים: 'ודור רביעי ישוב הנה כי לא שלם עון האמורי עד הנה', היינו שקביעות זמן השיבה לארץ, תלויה בשלם עון האמורי. ומכיון שבזמן יציאת מצרים, כבר היה דור רביעי בישראל מאז שיצאו מהארץ, ידעו האמוריים [בכירור] שעונם נשלם והגיע זמנם להיות משתלחים מארצם...

אמנם בפירוש רש"י ישנם פירושים נפלאים על דרך הרמז והסוד, וכך נגעים באים על אמירה רעה ... וזה גם עניינה של קליפת ה'אמורי' שכתב רבינו הזקן 'שאמורי לשון אמירה ודיבור', אמנם לאידך דווקא בבתי האמוריים נמצאו מטמוניות של זהב, כי תכלית הכוונה בענין הנגעים אינה רק לבטל ולשלול שיחת הרשעים, אלא להפוך את כח הדיבור מ'אמורי דלעומת זה' לאמירה ודיבור של קדושה, 'אשר לקחתי מיד האמורי', שעל ידי אמירות ודיבורים טובים וקדושים מגלים המטמוניות בנפש.

3. ויקרא רבה ב, ה: אמר רבי יהודה בר סימון, משל לאחד שהיה עושה עטרה למלך. עבר אחד ואמר לו כל שאתה יכול לקבוע בה אבנים טובות ומרגליות קבע, זמרגדין קבע, מרגליות קבע, למה שעתיד לינתן בראשו של מלך. כך אמר הקדוש ברוך הוא למשה: